

Bijlage C Aanvullende Werkafspraken

behorende bij de Bestuursovereenkomst [datum] tussen het COA en de gemeente Alphen aan den Rijn inzake de opvanglocatie aan [adres] te Alphen aan den Rijn.

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) hierbij vertegenwoordigd door de regiomanager Opvang & Begeleiding [regio], de heer/mevrouw [naam]

en

De gemeente Alphen aan den Rijn, gevestigd aan Stadhuisplein 1, 2405SH Alphen aan den Rijn, hierbij vertegenwoordigd door **mevrouw mr. drs. J.W.E. Spies, burgemeester**

hebben ter uitwerking van artikel 6 van bovengenoemde Bestuursovereenkomst de volgende afspraken gemaakt.

Ondertekening:

Alphen aan den Rijn

[plaats]

[datum]

gemeente Alphen aan den Rijn

[datum]

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

mw. mr. drs. J.W.E. Spies
burgemeester

mw. Jeike van der Ziel
regiomanager Opvang & Begeleiding MZ

Toelichting Aanvullende Werkafspraken

I – Doel Aanvullende Werkafspraken

In artikel 6 van de Bestuursovereenkomst is opgenomen dat de gemeente en het COA nadere werkafspraken kunnen maken over de vestiging van een opvanglocatie en deze vastleggen in een separaat document ‘Aanvullende Werkafspraken’. Indien bepaalde (aanvullende) zaken voor de gemeente belangrijk zijn om vast te leggen, dan kan dit in overleg met de regiomanager Opvang & Begeleiding Jeike van der Ziel.

Het betreft hier eventuele aanvullingen en/of uitwerkingen op de in de Toelichting Bestuursovereenkomst genoemde informatie. Dit kunnen afspraken zijn op het terrein van de organisatie van en diensten op de opvanglocatie. Dit gebeurt onder erkenning van elkaars bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

In het tweede gedeelte van deze toelichting zal per thema worden ingegaan op de wettelijke verantwoordelijkheden van partijen, waarbij wordt verwezen naar relevante informatie.

II – Uitgangspunten Gemeente Alphen aan den Rijn

Gemeente Alphen aan den Rijn heeft voor de realisatie van een opvanglocatie op Hoorn-West de volgende uitgangspunten vastgesteld:

1. veiligheid (voor vreemdelingen en gemeenschap)
2. meedoen vanaf dag 1 (van en door vreemdelingen én gemeenschap)
3. samen en gezond

Achterliggende doelen hierbij zijn de integratie van vreemdelingen in de Alphenese samenleving, het stimuleren van sociale cohesie tussen bewoners van de opvanglocatie en inwoners van de gemeente en daarmee het realiseren van meerwaarde voor alle Alphenaren.

III – Aanvullende werkafspraken

Definities

- a) Klankbordgroep: adviesorgaan dat gevraagd en ongevraagd advies over het omgevingsbeheer van de opvanglocatie kan uitbrengen aan het college van burgemeester en wethouders en het COA. Het orgaan is samengesteld uit vertegenwoordigers van de plaatselijke bevolking en omliggende bedrijven, de politie, vertegenwoordigers van de gemeente (ambtelijk) en het COA (locatiemanager) en door het COA aan te wijzen diensten die in de opvanglocatie werkzaam zijn.
- b) Beheerplan: plan gericht op het in stand houden van de leefbaarheid en veiligheid in de omgeving van de opvanglocatie;
- c) Onderwijs: de Eerste Opvang Anderstaligen (basisonderwijs), de Internationale Schakelklas (voortgezet onderwijs) en -indien noodzakelijk – speciaal onderwijs.

1. Organisatie en omgeving COA

1.1. Wettelijke taak COA

Het COA bestaat sinds de ingang van de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers (1994). In deze 'Wet COA' zijn de volgende taken vastgelegd voor het zelfstandig bestuursorgaan Centraal Orgaan opvang asielzoekers:

- onderdak bieden aan asielzoekers
- hen begeleiden naar een toekomst in Nederland of daarbuiten
- opvanglocaties verwerven en beheren
- de veiligheid en leefbaarheid in de opvanglocaties handhaven, en
- asielzoekers voorzien van noodzakelijke middelen

Meer informatie over de wettelijke taak van het COA staat op: <https://www.coa.nl/nl/organisatie>

Afspraak – Wettelijke taak COA

1. Het COA zorgt voor een adequate aanpassing, inrichting en instandhouding van de opvanglocatie in overeenstemming met de ter zake geldende wettelijke en gemeentelijke regelgeving. Hiervoor dient het COA voor de opvanglocatie in het bezit te zijn van de benodigde vergunningen.

1.2 Communicatie

Bij de vestiging van een nieuwe opvanglocatie zijn veel partijen betrokken met soms uiteenlopende belangen. Tot de datum van ingebruikname van de opvanglocatie is de gemeente verantwoordelijk voor de communicatie hierover met haar inwoners. Wanneer de opvanglocatie in gebruik is, informeert het COA de belanghebbenden. Goed contact met de omgeving is belangrijk. Het COA zet zich er voor in om buurtbewoners en bewoners van de opvanglocatie met elkaar te laten kennismaken. De locatiemanager van de opvanglocatie onderhoudt contact met onder meer de gemeente, de wijkagent, de plaatselijke winkeliersvereniging en sociaal-culturele organisaties.

Meer informatie over communicatie staat op: <https://www.coa.nl/nl/vestiging-van-een-azc>.

Afspraak – Communicatie

1. Partijen spreken uit zoveel mogelijk rekening te willen houden met de belangen van de verschillende betrokken partijen. De belangen van de omgeving staan verwoord in het Beheerplan. Dit Beheerplan wordt opgesteld door de partijen die deelnemen aan de klankbordgroep.
2. Indien gevoelig en/of relevant voor de gemeente vindt er vooraf afstemming plaats tussen de gemeente en het COA over communicatie met de pers en de beantwoording van persvragen.
3. Tot de datum van ingebruikname van de opvanglocatie is de gemeente in eerste aanleg, in overleg met het COA, verantwoordelijk voor communicatie en informatievoorziening over de opvanglocatie naar de inwoners van de gemeente en andere betrokkenen. Het COA zal de gemeente hierin ondersteunen, wanneer de gemeente dit vraagt.
4. Het COA zal daarnaast voor inhoudelijke expertise aanwezig zijn bij informatieavonden, gesprekken met bewoners en overige nader te bepalen overleggen met inwoners. Dergelijke bijeenkomsten zijn bedoeld om bewoners te informeren, hen gelegenheid te geven invloed uit te oefenen en om draagvlak te creëren.
5. Vanaf de datum van ingebruikname van de opvanglocatie draagt het COA, in overleg met de gemeente, zorg voor de informatie aan de inwoners van de gemeente over de opvanglocatie, de ontwikkelingen en over de te volgen procedures.
6. De gemeente ontwikkelt, in afstemming met het COA, een communicatieplan voor de periode voordat de eerste vreemdelingen worden gehuisvest. Het COA ontwikkelt, in afstemming met de gemeente, een communicatieplan voor de periode vanaf de huisvesting van de eerste vreemdelingen. Uitgangspunt hierbij is transparante communicatie vanuit een positieve insteek, waarbij gebruikt wordt gemaakt van persoonlijke verhalen en ervaringen van bewoners van de opvanglocatie.
7. Voorafgaand en na ingebruikname van de opvanglocatie spant het COA zich in om omwonenden van de opvanglocatie kennis te laten maken met de opvanglocatie. Het COA draagt er in dat kader zorg voor dat meerdere malen per jaar activiteiten worden ontplooid waarmee omwonenden in staat worden gesteld kennis te maken met de woonlocatie en de nieuwe bewoners, via bijvoorbeeld open dagen of andere activiteiten.
8. Het COA en de gemeente verstrekken elkaar informatie die van belang is voor de uitvoering van de taken van de gemeente of het COA, die verband houden met de aanwezigheid van de opvanglocatie in de gemeente Alphen aan den Rijn.
9. Door het COA wordt een telefoonnummer en e-mailadres specifiek voor de opvanglocatie opengesteld. De COA locatie is telefonisch en per e-mail 24 uur per dag bereikbaar voor vragen, meldingen en klachten uit de wijk en stelt daartoe een vast lokaal aanspreekpunt aan. Afhankelijk van de urgentie van de melding zal deze direct of op een later moment worden afgehandeld.
10. Voor de communicatie voor haar bewoners zorgt het COA voor operationeel, toereikend functionerende voorzieningen op het gebied van internet en mobiele telefonie, waaronder

begrepen een toereikend functionerende Wifi-voorziening. De genoemde voorzieningen zullen zodanig zijn ingericht dat derden (waaronder specifiek omwonenden en omliggende bedrijven) hiervan geen hinder zullen ondervinden.

Afspraak – Overleg tussen COA en de gemeente

1. Op ambtelijk niveau vindt bij aanvang ten minste één keer per maand overleg plaats tussen het COA en de gemeente over (praktische zaken in) de uitvoering. Deze frequentie wordt bijgesteld naar een keer per kwartaal zodra de situatie dat toelaat.
2. Op ambtelijk niveau vindt halfjaarlijks een evaluatie plaats op basis van artikel 9 van bestuursovereenkomst.
3. Voor deze evaluatie levert het COA de volgende gegevens aan:
  - a. het totaal aantal vreemdelingen, de samenstelling van de vreemdelingen bedoeld in artikel 3 lid 3 van de bestuursovereenkomst dat in de betreffende periode in de opvanglocatie verbleef.
  - b. het aantal vreemdelingen dat na ontvangst van een verblijfsvergunning is gekoppeld aan gemeente Alphen aan den Rijn en de omliggende gemeenten als bedoeld in artikel 3 lid 4 van de bestuursovereenkomst;
  - c. voor zover mogelijk geeft het COA een inschatting van het aantal verhuisbewegingen als bedoeld in artikel 3 lid 5 van de bestuursovereenkomst;
  - d. een overzicht van de wijze van invulling van de dagbesteding voor de op de opvanglocatie woonachtige vreemdelingen;
  - e. het aantal medewerkers en vrijwilligers op de locatie;
  - f. het aantal incidenten op de opvanglocatie;
  - g. geregistreerde meldingen en klachten inclusief de wijze van afdoen;
  - h. communicatie met omwonenden;
  - i. andere relevante informatie.
4. Op bestuurlijk niveau zal ten minste één keer per jaar overleg plaatsvinden tussen het COA en de gemeente.

Afspraak – Instellen Klankbordgroep

1. De gemeente en het COA stellen gezamenlijk een Klankbordgroep in ter bevordering van de relatie tussen de bewoners van de opvanglocatie, de omwonenden en omliggende bedrijven alsook ter voorkoming en bestrijding van overlast op en in de omgeving van de opvanglocatie. Het COA faciliteert en financiert de vergaderkosten van de Klankbordgroep.
2. In de Klankbordgroep hebben in ieder geval zitting: vertegenwoordigers van de plaatselijke bevolking en omliggende bedrijven (inclusief Winkeliersvereniging De Baronie), de politie vertegenwoordigers van de gemeente (ambtelijk) en het COA (locatiemanager) en door het COA aan te wijzen diensten en instellingen die in de opvanglocatie werkzaam zijn.
3. De Klankbordgroep is een adviesorgaan dat gevraagd en ongevraagd advies (over het omgevingsbeheer van de opvanglocatie) uit kan brengen aan het college van burgemeester en wethouders en het COA.
4. De Klankbordgroep komt zo spoedig mogelijk na ondertekening van de bestuursovereenkomst voor de eerste keer bij elkaar.
5. Tot zes maanden na de ingebruikname van de opvanglocatie komt de Klankbordgroep maandelijks bijeen (de periode daarna mogelijk minder frequent) en bespreekt de stand van zaken en de bij de politie, de gemeente en de opvanglocatie binnengekomen meldingen/klachten en alles wat één van de in de klankbordgroep zitting hebbende vertegenwoordigers wil inbrengen.
6. Tot moment van ingebruikname van de tijdelijke opvanglocatie stelt de gemeente een vergaderlocatie op het gemeentehuis beschikbaar en verzorgt de gemeente de uitnodigingen, het voorzitterschap en de notulering van de Klankbordgroep.
7. Na ingebruikname van de opvanglocatie zorgt het COA dat de Klankbordgroep in de opvanglocatie bijeen kan komen en verzorgt het COA het voorzitterschap en de notulering van de Klankbordgroep

1.3 Klachtenafhandeling

Ook eventuele klachten maakt het COA zo snel mogelijk bespreekbaar. De locatiemanager is vanuit het COA het eerste aanspreekpunt voor vragen en klachten uit de directe omgeving. Voor klachten die niet langs deze weg zijn opgelost, bestaat de COA Klachtenregeling.

Meer informatie over klachtenafhandeling staat op: <https://www.coa.nl/nl/klachtenregeling>.

Afspraak – Melden van calamiteiten en klachten aan COA

1. Herhaalde of zeer ernstige klachten maakt het COA direct bekend bij de adviseur Veiligheid van de gemeente. In overleg met de adviseur Veiligheid wordt bepaald of de burgemeester geïnformeerd dient te worden.
2. Ontvangen meldingen en klachten worden standaard besproken in het periodieke overleg, zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau, tussen het COA en de gemeente.
3. Bij de halfjaarlijkse evaluatie geeft het COA een overzicht van de ontvangen meldingen en klachten en de afhandeling daarvan.

Afspraak – Informeren burgemeester door het COA

1. Het COA meldt calamiteiten die plaatsvinden in de opvanglocatie in eerste instantie aan de politie en/of meldkamer en zo nodig aan de burgemeester. Gemeente en COA maken gezamenlijk een escalatieladder ten aanzien van het melden van calamiteiten.
2. Bij een eventuele beëindiging van de opvangvoorziening voor een vreemdeling wordt door het COA – conform de werkwijze en procedure beschreven in de Leidraad Terugkeer & Vertrek - de burgemeester ten minste twee weken van tevoren op de hoogte gebracht.

1.4 Fysieke en sociale veiligheid AZC-bewoners

Het COA is verantwoordelijk voor de fysieke en sociale veiligheid in de opvanglocaties. De zorg hiervoor heeft dan ook een hoge prioriteit. Het COA geeft hierover voorlichting en vreemdelingen ondertekenen huisregels die ze moeten naleven. Bij overtreding van de huisregels treft het COA maatregelen. Het COA heeft beveiligers in dienst. Zij bemensen de receptie en surveilleren bijvoorbeeld over het terrein. Bij incidenten binnen de opvanglocaties die gevolgen kunnen hebben voor de openbare orde informeert het COA in eerste instantie de politie en zonodig de burgemeester.

Meer informatie over veiligheid staat op: <https://www.coa.nl/nl/veiligheid-en-rond-azcs> en bij <https://www.coa.nl/nl/overlast-en-maatregelen>.

Afspraak – Bedrijfsnoodplan en BHV'ers

1. Het COA stelt, na overleg met de gemeente, een bedrijfsnoodplan voor de opvanglocatie vast waarin staat hoe medewerkers in geval van nood moeten handelen.
2. Het COA maakt afspraken met de gemeente en lokale hulpdiensten, zodat in voorkomende gevallen hulporganisaties adequaat kunnen handelen.
3. Het COA garandeert 24 uur per dag, 7 dagen per week aanwezigheid van beveiligers en bedrijfshulpverleners op de opvanglocatie.

De opvanglocatie is gevestigd op een bedrijventerrein met veel auto- en vrachtwagenverkeer en beperkte voorzieningen voor voetgangers en fietsers. De omgeving van de opvanglocatie is waterrijk. De opvanglocatie ligt op enige afstand van diverse voorzieningen zoals winkels (winkelcentrum De Baronie en het centrum) en scholen.

Afspraak – Zwem- en verkeersveiligheid

1. In samenwerking met lokale partijen geeft COA vorm aan zwemveiligheid voor de bewoners (o.a. voorlichting).
2. De bewoners van de opvanglocatie zijn voor vervoer deels afhankelijk van de fiets. In samenwerking met lokale partijen geeft COA vorm aan fiets- en verkeerslessen voor de bewoners.

1.5 Beheerplan, nulmeting en evaluatie

1. De gemeente en het COA ontwikkelen een Beheerplan, na raadpleging van direct betrokkenen. In het Beheerplan worden afspraken gemaakt over de afbakening van het beheergebied, de taken en samenstelling van de klankbordgroep (in aanvulling op artikel 1.2), de vergaderfrequentie, de communicatie en de klachtenregeling (in aanvulling op artikel 1.3) en de aandachtspunten van de direct betrokkenen benoemd.
2. De gemeente, waar nodig met hulp van het COA, verricht vóórdat de opvanglocatie in bedrijf is, onderzoek naar leefbaarheid en veiligheid en herhalen dit na twee jaar om de leefbaarheid en veiligheid in de omgeving van opvanglocatie te monitoren.
3. Vóór het moment van de ingebruikname van de opvanglocatie zijn het beheerplan en de nulmeting afgerond. De nulmeting inzake leefbaarheid en veiligheid in de omgeving van opvanglocatie zal onderdeel gaan uitmaken van het beheerplan.
4. De eventuele kosten voor het maken van een Beheerplan worden gedragen door het COA. Eventuele kosten voor het uitvoeren van (nul-)metingen worden gedragen door de gemeente.
5. Maatregelen die naar aanleiding van de uitkomsten van de evaluatie van de veiligheids- en leefbaarheidssituatie genomen moeten worden, worden sober en doelmatig uitgevoerd. De daarvoor benodigde kosten worden in redelijkheid en billijkheid verdeeld, waarbij gesteld dat COA primair verantwoordelijk is voor aanpassingen binnen de COA locatie en de gemeente voor maatregelen in de openbare ruimte.
6. De leefbaarheids- en veiligheidssituatie met betrekking tot de opvanglocatie vormen vaste agendapunten bij de jaarlijks evaluatie tussen het gemeentebestuur en het COA.

1.7 Begeleiding

Het COA biedt meer dan alleen onderdak. Het COA begeleidt vreemdelingen bij het vormgeven van hun toekomst in Nederland, het land van herkomst of een ander land. In elke opvanglocatie worden programma's aangeboden en voeren COA-medewerkers gesprekken met vreemdelingen over het leven in en rond de opvanglocatie en over hun toekomst. Zo versterken vreemdelingen vaardigheden die ze nodig hebben om regie te houden op hun eigen leven.

Meer informatie staat op: <https://www.coa.nl/nl/begeleiding-voorbereiden-op-de-toekomst>.

Afspraak – Individuele intake

1. Het COA draagt zorg voor een intake met iedere nieuwe bewoner binnen 1 week na aankomst.

Afspraak – Voorlichting (individueel en bijeenkomsten)

1. Het COA draagt zorg voor periodieke groepsvoorlichtingen op diverse thema's, zoals de asielprocedure, algemene omgangsvormen, werk, gezondheidszorg, onderwijs, e.d.
2. Het COA draagt zorgt voor de benodigde faciliteiten op de opvanglocatie voor gesprekken van VluchtelingenWerk Nederland waar bewoners terecht kunnen met vragen over de asielprocedure, gezinshereniging, e.d.

Afspraak – Invulling dagbestedingsactiviteiten

1. Het COA en de gemeente faciliteren een gevarieerd aanbod aan dagbestedingsactiviteiten, binnen en buiten de poorten van de opvanglocatie, afgestemd op de wensen en behoeften van de bewoners, Het programma wordt verder uitgewerkt tussen COA en de gemeente. Hierbij is vraag gestuurd werken cruciaal en wordt aanbod waar mogelijk gekoppeld op basis van bestaande lokale structuren en vrijwillige bijdrages.
2. Onderdelen van de dit programma zijn naar alle waarschijnlijkheid:
  - a. meedoen vanaf dag 1 middels toegang tot vrijwilligerswerk binnen en buiten de opvanglocatie en betaald werk.
  - b. voldoende aanbod van (sport-)activiteiten op en in de nabijheid van de opvanglocatie en bij (sport-) verenigingen;
  - c. werken aan de toekomst, of deze nu in Nederland of elders ligt, via bijvoorbeeld een aanbod van Nederlandse en Engelse taallessen en inhoudelijke cursussen en trainingen.
3. In het aanbod van cursussen en activiteiten worden (zo veel mogelijk) inwoners en vrijwilligersorganisaties van Alphen aan den Rijn ingezet.
4. De kaders van het programma worden in gezamenlijkheid door COA en de gemeente bepaald. Er is op reguliere basis overleg tussen de verschillende partners, gemeente en COA. In elk geval elk kwartaal is er een meer formeel overleg over de voortgang en plannen voor het komend kwartaal. Uitwerking van de financiële afspraken ten aanzien van het sociaal programma is te vinden in bijlage D.
5. Ten behoeve van de dagbesteding voor de bewoners van de opvanglocatie faciliteert het COA op de opvanglocatie een ruimte waar de bewoners kunnen recreëren, rustig zitten met een kopje koffie/thee. Deze ruimte heeft een huiskamerfunctie en is uitgerust met een

keuken. De ruimte is op nader te bepalen tijd toegankelijk voor andere inwoners van de gemeente en kan gebruikt worden voor gezamenlijke activiteiten. De ruimte heeft zodoende een duaal karakter, enerzijds als recreatieruimte voor bewoners en anderzijds voor contacten en activiteiten met externen. COA is verantwoordelijk voor het beheer.

Afspraak – Beschikbaarheid vervoer

1. Het COA draagt op de opvanglocatie zorg voor voldoende aanbod/beschikbaarheid van vervoer, zoals fietsen.

1.8 Vrijwilligers

In de asielopvang zijn landelijk duizenden vrijwilligers actief. Hun inzet is hard nodig. Meer informatie over vrijwilligerswerk staat op: <https://www.coa.nl/nl/vrijwilligerswerk>.

Afspraak – Werving vrijwilligers

1. Het COA werft en begeleidt, in goed overleg met en in aanvulling op de lokale welzijns- en vrijwilligersorganisaties, vrijwilligers die actief willen zijn op de opvanglocatie.
2. Het COA sluit met de vrijwilligers een vrijwilligerscontract en draagt zorg voor een vergoeding conform de vrijwilligers regeling van het COA.

1.9 Bedrijfsvoering

De komst van een opvanglocatie brengt ook werkgelegenheid met zich mee. Meer informatie over de werving van personeel, producten en diensten staat op: <https://www.coa.nl/nl/werken-bij>

Afspraak – Inspanning inhuren lokale producten en diensten

1. Het COA spant zich in, diensten en producten die nodig zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden, zoveel mogelijk vanuit de gemeente en de regio aan te trekken voor zover (Europese) aanbestedingsregels dit toestaan en voor zover niet reeds gecontracteerd door het COA of in dienst van het COA.
2. Werving van personeel door het COA geschiedt door COA, waar nodig in samenwerking met StartPeople. Bij de werving van personeel wordt, voor zover (Europese) aanbestedingsregels dit toestaan en binnen het personeelsbeleid van het COA passend, zoveel mogelijk personeel uit de gemeente of de regio aangetrokken.
3. Het COA spant zich in zoveel mogelijk maatschappelijke stageplaatsen, werkervarings- en afstudeerplaatsen op de opvanglocatie aan te bieden.

2. Onderwijs

Alle kinderen in Nederland hebben recht op onderwijs. Ook kinderen van vreemdelingen gaan zo snel mogelijk naar school. In ieder geval binnen 3 maanden nadat ze in Nederland zijn aangekomen. Gemeenten zorgen voor het onderwijs aan leerplichtige kinderen. Het COA werkt nauw samen met gemeenten en scholen.

Gemeenten kunnen voor de huisvestingskosten van het basisonderwijs aan kinderen van vreemdelingen een beroep doen op de Regeling onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers (OHBA-regeling). Het COA voert deze regeling uit.

Meer informatie over het organiseren van onderwijs aan kinderen van vreemdelingen staat op <https://www.coa.nl/nl/onderwijs-kinderen>.

Afspraak – Onderwijs

1. De gemeente kan voor de huisvestingskosten van het voortgezet onderwijs aan kinderen van vreemdelingen een beroep doen op de bestaande regelingen van het ministerie van OCW. Het LOWAN kan hierin ondersteuning bieden.
2. Indien de vergoeding van de voorzieningen uit de regelingen voor onderwijs onvoldoende is, volgt nader overleg tussen het COA, het schoolbestuur en de gemeente met als doel om het onderwijs aan de kinderen van het opvangcentrum te waarborgen.
3. Vervoer van en naar zowel primair-, speciaal-, voortgezet- als beroepsonderwijs wordt, indien noodzakelijk, door het COA uitgevoerd en bekostigd.
4. Het COA draagt zorg voor een Nederlands sprekende contactpersoon op de opvanglocatie als intermediair tussen onderwijsinstelling en ouders van kinderen die wonen op de opvanglocatie ten behoeve van praktische afstemming.
5. Het COA levert tijdig een prognose van het aantal te verwachten kinderen op de opvanglocatie en hun leeftijd en spant zich in een zekere stabiliteit in deze aantallen te behouden.
6. Het COA spant zich in om verhuizingen van kinderen naar andere opvanglocaties zoveel mogelijk te beperken. Wanneer er toch verhuisd wordt, dan vindt dit zoveel mogelijk plaats in de schoolvakanties.
7. Wanneer door tekorten niet direct onderwijs kan worden gerealiseerd, spannen het COA en de gemeente in samenwerking met samenwerkingspartners zich in om vervangende activiteiten voor de kinderen te organiseren.

Het Ministerie van OCW stelt dat gemeenten de wettelijke taak hebben om voldoende voorzieningen te creëren voor kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal. Indicatie voor voorschoolse educatie (VE) loopt via het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

Daarbij dient in overweging genomen te worden dat er mogelijk onvoldoende ruimte is voor kinderen op peuter- of kinderopvanglocaties in de buurt van de opvanglocatie. Peuter- of kinderopvanglocaties die verder weg liggen, weerhouden ouders op de opvanglocatie er mogelijk

van om hun kinderen daar naartoe te brengen. Tegelijkertijd kan er geen sprake zijn van een formeel VE-aanbod op de opvanglocatie, omdat de binnenruimte op de opvanglocatie niet voldoet aan de wettelijke vereisten van een kinderopvang.

Afspraak – Voor- en vroegschoolse educatie

1. De gemeente spant zich in om tot een formeel, dan wel informeel, VE-aanbod te komen.
2. Het COA draagt zorg voor een multifunctionele ruimte waar zo nodig een informeel VE-aanbod kan worden georganiseerd door vrijwilligers.
3. Het COA informeert de gemeente voorafgaand aan ingebruikname van de opvanglocatie over het aantal aanwezige kinderen tussen de 2 en 4 jaar. Naar aanleiding van dat aantal zal de gemeente een kinderopvangorganisatie vragen naar de mogelijkheden om een VE-aanbod te organiseren in de speelgroep op de opvanglocatie. Het gaat dan om een alternatieve vorm van opvang, zoals een oppasservice waarbij bewoners van de opvanglocatie door de kinderopvangorganisatie worden getraind en kunnen worden ingezet op locatie.
4. Als blijkt dat de groep 0-4 jarigen te groot is voor de speelgroep op de opvanglocatie, treedt het COA in overleg met de gemeente om een andere locatie te vinden, omdat er geen peuterspeelzalen nabij de opvanglocatie zijn.

3. Gezondheidszorg

Net als iedereen kunnen vreemdelingen naar de huisarts, een verloskundige of het ziekenhuis. COA-medewerkers informeren vreemdelingen over de Nederlandse gezondheidszorg en begeleiden minder zelfredzame bewoners bij hun gang naar de zorg. Op elke opvanglocatie houdt een huisarts spreekuur. En met vragen over hun gezondheid kunnen de bewoners van een opvanglocatie 24/7 bellen met een medisch contactcentrum.

Meer informatie over gezondheidszorg staat op <https://www.coa.nl/nl/medische-zorg-aan-asielzoekers> en <https://www.coa.nl/nl/vergoeding-van-medische-zorg>.

De vergoeding van de zorgkosten door het COA is opgenomen in de Regeling Medische zorg Asielzoekers (RMA) en in de Publieke gezondheidszorg asielzoekers (PGA). Onder RMA valt basiszorg ZVW, aanvullende zorg (bijvoorbeeld mondzorg volwassenen), WMO-zorg (inclusief hulpmiddelen) en wlz-zorg. Onder PGA valt ook Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP).

Onderstaande verstrekkingen vallen normaliter onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten (met de vergoeding uit het gemeentefonds op basis van BRP-gegevens) maar worden voor COA-bewoners door het COA georganiseerd en gefinancierd.

a. *Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)*

Onder verstrekkingen WMO vallen o.a.: ambulante begeleiding, verblijf in een WMO-instelling (24/7 beschermd wonen), huishoudelijke hulp, hulpmiddelen (o.a. rolstoelen), verblijf in opvanghuizen voor vrouwen (huiselijk geweld). De WMO-kosten voor de COA-bewoners worden volledig door het COA betaald.

b. *Jeugdgezondheidszorg (JGZ)*

Basispakket JGZ, o.a. zorg door het consultatiebureau. De JGZ-kosten voor de bewoners van de COA-locaties worden betaald door het COA.

c. *Uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (gedecentraliseerd in 2019)*

Het COA betaalt de kosten van vaccins aan RIVM en de kosten voor het toedienen van het vaccin zijn opgenomen in het contract JGZ. Hier zijn geen kosten voor de gemeenten, wel de eventuele vergoeding via het gemeentefonds op basis van de BRP-gegevens.

Vanaf 2019 ontvangt het COA geen financiering voor de jeugdhulp en wordt door COA geen verantwoordelijkheid gedragen voor deze zorg. Wel kunnen organisaties die (al dan niet geïndiceerde) jeugdhulp verlenen aan kinderen van vreemdelingen op kosten van het COA telefonische tolken inschakelen. Dit geldt ook voor de lokale Jeugdhulp en andere lokale jeugd- en welzijnsvoorzieningen.

Gemeenten ontvangen financiering uit het gemeentefonds voor kinderen die in de gemeente staan ingeschreven. Daarnaast wordt een lumpsum verdeeld over de gemeenten met een opvanglocatie.

Afspraak – Contractpartners COA

1. De verantwoordelijkheid voor het onderkennen en bestrijden van besmettelijke ziekten in de opvanglocatie en de overige preventieve gezondheidszorgtaken ten behoeve van de bewoners, heeft het COA contractueel belegd bij GGD-GHOR Nederland. De gemeente heeft krachtens de Wet Publieke gezondheid haar eigen verantwoordelijkheid hierin.
2. De verantwoordelijkheid van het eerste- en tweedelijns zorgaanbod heeft het COA contractueel belegd bij RMA healthcare die de Regeling Medische Zorg Asielzoekers (RMA) uitvoert.
3. De Gezondheidszorg Asielzoekers (GZA) die de toegang tot de zorg ter plekke organiseert, legt verbindingen met lokale instanties als Jeugdhulp, Veilig Thuis etc.
4. Voor de ingebruikname van de opvanglocatie continueert (en concretiseert waar nodig) het COA de afspraken over de publieke gezondheidszorg voor de vreemdelingen voor de onderhavige opvanglocatie met de betreffende uitvoerders, GGD, zorgverzekeraar, uitvoerders reguliere zorg voor de vreemdelingen en GZA.
5. Het COA draagt zorg voor goede psychosociale ondersteuning zoals traumaverwerking.

Afspraak - Faciliteiten

1. Het COA borgt dat partijen zoals Jeugdhulp, GGD en GZA hun verantwoordelijkheden op gezondheidsgebied kunnen waarmaken, o.a. door het faciliteren van spreek- en behandelruimten op de opvanglocatie.
2. Het COA draagt op de opvanglocatie zorg voor een contactpersoon voor vragen van kinderen en ouders. Deze screent de vragen en neemt contact op met Jeugdhulp, CJG of jongerenwerk. Indien nodig wordt op de opvanglocatie een multidisciplinair overleg ingevoerd.
3. De gemeente draagt zorg voor een vast contactpersoon vanuit de Jeugdhulp.

Afspraak – Screening voor/bij aankomst op de opvanglocatie

1. De screening en registratie van de vreemdelingen op gezondheidsaspecten gebeurt door het COA zoveel mogelijk in de aanmeldcentra voorafgaand aan de plaatsing in de opvanglocatie. Voor zover screening en registratie niet vooraf hebben plaatsgevonden, verzorgt het COA deze alsnog op de locatie van de opvanglocatie. Pas nadat de screening heeft plaatsgevonden mogen de vreemdelingen het terrein van de opvanglocatie verlaten.

4. Openbare orde en veiligheid

Om opvanglocaties veilig en leefbaar te houden, heeft het COA huisregels die vreemdelingen in alle opvanglocaties moeten naleven. Laten zij hun medebewoners of COA-medewerkers niet in hun waarde of overtreden ze op een andere manier de huisregels? Dan treft het COA maatregelen. Strafbare feiten worden altijd bij de politie gemeld. Samen met de partners uit de bestuursrecht- en strafrechtketen treft het COA maatregelen tegen overlastgevers.

Uitgebreide informatie over veiligheid op een opvangcentrum staat op:

<https://www.coa.nl/nl/veiligheid-en-rond-azcs> en <https://www.coa.nl/nl/overlast-en-maatregelen>

Afspraak – Inzet en kwalificaties COA-medewerkers

1. Het COA spant zich in om de overlast van de opvanglocatie en haar bewoners voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken.
2. De verantwoordelijkheid voor een adequate personeelsbezetting voor de handhaving van de veiligheid en leefbaarheid op de opvanglocatie ligt bij het COA. Het COA garandeert de aanwezigheid van beveiligingspersoneel, 24 uur per dag.
3. Het COA heeft beleid en maatregelen ontwikkeld om spanningen in de opvanglocatie door religieuze achtergrond, seksuele geaardheid etc. zoveel mogelijk te voorkomen.
4. Het COA zorgt ervoor dat haar mensen getraind zijn in het herkennen van eventuele radicalisering, mensenhandel en huiselijk geweld.

Afspraak – Voorkomen uitbuiting en radicalisering

1. Het COA en de gemeente spannen zich gezamenlijk in om uitbuiting van de bewoners van de opvanglocatie tegen te gaan.
2. Het COA zorgt ervoor dat de signalen van mogelijke radicalisering (conform landelijke afspraken) tijdig worden doorgegeven aan de politie en gemeente zodat de gemeente i.v.m. radicalisering (preventief en proactief) of voor een specifiek dossier met de bewoners van de opvanglocatie in gesprek kan gaan.

Afspraak – Inzet politiecapaciteit

1. De burgemeester, de teamchef van de politie en de officier van justitie maken in het driehoeksoverleg afspraken over de (mogelijke extra) inzet van politie in de gemeente. Zo ook indien dit een gevolg blijkt van de aanwezigheid van de opvanglocatie in de gemeente.
2. De wijkagent zal vanaf de eerste instroom van vreemdelingen in de opvanglocatie, indien nodig, een contactmoment houden voor omwonenden in de wijk en bewoners van de opvanglocatie en met bijvoorbeeld een whatsapp-groep bereikbaar zijn voor omwonenden die zitting hebben in de Klankbordgroep.
3. Indien de politiecapaciteit (in incidentele gevallen) tekort schiet in verband met de aanwezigheid van de opvanglocatie en het, naar het oordeel van de burgemeester, noodzakelijk is om de politiecapaciteit tijdelijk te verhogen, zal dit eerst op lokaal niveau en vervolgens op eenheidsniveau worden opgelost.

Afspraak – Overleg professionele partners

1. Er wordt een overleg voor professionele partners ingesteld waaraan in ieder geval deelnemen: de locatiemanager, locatiebeveiliging, politie, BOA's, gebiedsadviseur en adviseur Veiligheid van de gemeente. Indien gewenst kunnen tevens brandweer, en vertegenwoordigers van scholen, sociale partners en vrijwilligersorganisaties voor dit overleg worden uitgenodigd.
2. In het overleg voor professionele partners worden periodiek alle zaken met betrekking tot de risico's van verstoring van de openbare orde binnen en buiten de opvanglocatie besproken.
3. Het overleg voor professionele partners vindt in de eerste periode na opening van de opvanglocatie indien wenselijk tweewekelijks plaats. Deze frequentie wordt op basis van noodzaak/behoefte bijgesteld.
4. Vanaf de eerste instroom van vreemdelingen in de opvanglocatie worden nauwgezet de effecten op de veiligheid en leefbaarheid in de wijk gevolgd. Signalen vanuit de klankbordgroep worden besproken in het overleg voor professionele partners en kunnen leiden tot gerichte inzet van de politie en COA-medewerkers.

Afspraak – Inzet bij herhaalde overlast

1. De gemeente en het COA beslissen gezamenlijk naar aanleiding van concrete en objectiveerbare voorvallen gerelateerd aan de opvanglocatie die overlast voor omwonenden tot gevolg hebben wat voor maatregelen nodig zijn om herhaling van deze voorvallen te voorkomen.